మనీషి

- పి.చంద్రశేఖర అజాద్

(1991 ఏప్రిల్ నెల చతుర నుంచి రచయిత ప్రత్యేక అనుమతితో పునర్ముద్రణ)

(గత సంచిక తరువాయి)

"నేను చేస్తాలే. నువ్వు రాత్రిపూట లేచి ఎక్కడికీ పరిగెత్తబాక" అంది.

"నువ్వేం దిగులుపడబాక. నేను నాలుగురోజుల్లో వచ్చేత్తాను"

"నువ్వు కూడా దిగులు పెట్టుకోమాక. నీ చావిడీ ఎక్కడికీపోదు. నీ చేను ఏమీ అయిపోదు. అక్కడ కూడా చొక్కాలేసుకోకుండా కూర్చోబాక. ఇంటికి ఎవరో ఒకరు వస్తంటారు" అంది.

జీవితంలో మొదటిసారిగా తనను విడిచిపెట్టివెళ్తున్నాడు. తమ పెళ్ళి అయిన దగ్గర్నుండి ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ దూరంగా లేరు.

తులసమ్మ కనబడేంతవరకూ వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటూ వెళ్ళాడు.

"ఈ మనిషి ఆ అమ్మాయితో అసలెల్తాడా" అనుకుంది తులసమ్మ కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

"డాడీ.. మీరు రెడీయా?" అంది గంగాధర్‌తో కూతురు.

"రెడీనే.. మీ అమ్మ ఏమంటోంది"

"నేను చెబుతాను కదా. మీరు అంకుల్ వాళ్ళింటికి వెళ్ళగానే ఫోన్ చేస్తారుగా"

"భలేదానివే. నీకు తెలుసుగా. నేను అంకుల్‌తో బయలుదేరాల్సివుంటుంది. వెళ్తే రెండు, మూడు రోజులు రావటం కుదరదు. లేకపోతే ఇంకో పనిచేస్తే"

"ఏమిటి డాడీ?" అంది.

"నేను అవుట్ స్కర్ట్స్‌లో ఆగిపోతాను. అక్కడనుండి వెనక్కి తిరిగి వస్తాను"

"మీ ఇష్టం"

"సరిగ్గా ఇలానే జరుగుతుందని చెప్పటానికిలేదు. నేను రెండు మూడు రోజులు ఉండవలసినా మీరేం కంగారు పడవద్దు. ఏదియేమైన, ఏ విషయం నేను ఫోన్ చేసి చెబుతాను కదా" అన్నాడు.

"అలాగే" అంది.

"మరి నేను వెళ్ళొస్తానోయ్. ఏం భయపడాల్సిన అవసరంలేదు" అన్నాడు తన శ్రీమతితో.

కారు తీసి స్టార్ట్ చేసి మరోసారి చెప్పాడు.

"ఫోన్ చేయండి డాడీ"

"అలాగే"

"ఏమిటో మీ నాన్న ఇంకోళ్ళు చెప్పింది వినరు" అంటూ నిట్టూర్చింది.

ఆ అమ్మాయి మాట్లాడకుండా వెళ్ళి ఫోన్ దగ్గర కూర్చుంది. అలాంటి సమయంలో తన క్లాస్ పుస్తకం చదవాలనిపించలేదు. వెంటనే తమ బుక్ షెల్ఫ్ దగ్గరకి వెళ్ళింది.

రకరకాల పుస్తకాలున్నాయి. అందులో ఒకదాన్ని ఎన్నుకునే ప్రయత్నం చేసింది. ఓచోట ఆగిపోయింది. ఆ పుస్తకం బయటకు లాగింది.

"మానవత్వానికి గాయం అవుతున్న రాస్తా" అని ఉంది. ఆ పుస్తకం తిరిగి అక్కడే పెట్టేసింది. వరసగా బుక్స్ పక్కకు జరుగుతున్నాయి. అవేవీ ఆమెను ఆకర్షించటంలేదు. అందులో మ్యూజిక్, పొయిట్రీ, ఫిలాసఫీ ఇంకా ఓ రాక్ లో క్రైం సాహిత్యం ఉంది. ఆ అమ్మాయి చూపు ఆ రాక్ మీద పడింది. ఓ పుస్తకాన్ని బయటకు లాగింది.

"ఏమిట్రా ఇప్పుడు ఈ పుస్తకం చదువుతున్నావా?" నాన్న ప్రశ్నించినట్లు అనిపించింది.

ఆ అమ్మాయి కొంచెం సేపు ఆలోచించింది.

అవును తనకెందుకని ఈ సమయంలో ఇలాంటి పుస్తకం చదవాలనిపించింది. ఏమో? అక్కడెవరో అరుస్తున్నారు. మానవాత్మకు గాయం కానున్నదని అది వాస్తవంగా కళ్ళముందుకొచ్చి నిలబడింది. రక్తం ధారలు ధారలుగా చరిత్ర పుటల్ని తడిపేస్తూ ఉంది. అయినాకూడా తనకు అటు చూడాలనిపించటంలేదు. మరుక్షణం ఏం జరుగుతుందో అనే ఉత్కంఠ తనను ఊపెయ్యాలి.

అవును. ఇప్పుడేం జరుగుతుంది? నాన్న కారు ఎంతదూరం వెళ్ళిఉంటుంది? ఎంత స్పీడులో వెళ్తుంది. దారిలో ఎవరైనా అడ్డం వచ్చారా? ఏ పోలీసుల తుపాకులైనా అటు తిరిగాయా?

తుపాకి తూటా పేలితే కారు ముందు అద్దం పగిలి గుండె దగ్గర ఎర్రటి చుక్క పెద్దదవుతుంటే స్టీరింగ్ మీదకు వాలిపోతూ.

నో.. అలా జరగదు. జరగకూడదు

పోలీసులు అలా చేయరు. ముందు కారాపి సోదా చేస్తారు. అయినా ఈ పోలీసుల్ని నమ్మిందెవరు? వాళ్ళు మాత్రం మనుషులు కాదా, వారికి కొన్ని నమ్మకాలుంటాయి. మతాలుంటాయి. ఆవేశాలుంటాయి. ఇంకో మతం పోలీసు కారులోని వ్యక్తిని గమనించి తూటా పేలిస్తే ఏమౌతుంది?

ఏం కాదు. కర్ఫ్యూ అంతే.

పుస్తకం పేజీలు తీసింది. అబ్బే.. లాభంలేదు. చదవాలనిపించటంలేదు. ఫోన్ రింగవుతుందేమోనని చెవులు రిక్కించింది.

అయినా ఎంత సమయం అయిందని...

సొంతం పదినిమిషాలు కావటంలేదు. అప్పుడే వెళ్ళటం ఎలా సాధ్యం అవుతుంది?

తిరిగి పుస్తకంలోకి తొంగిచూడబోయింది. మరలా లేచి నిలబడింది. రాక్ దగ్గరకెళ్ళి ఆ పుస్తకం అక్కడ పడేసింది. వెంటనే రాక్ అంతా శోధించింది. ఓ పుస్తకం ఆకర్షించింది. తీసుకువచ్చి కూర్చుంది.

మనం ఎటు పయనిస్తున్నాం..?

ఓ ప్రశ్న. తర్వాత ఓ ప్రవాహంలా సాగుతూంది.

ఈసారి ఆ అమ్మాయి దృష్టి మరల్చలేకపోయింది. ఆ పుస్తకం నుండి ఆమె దృష్టిని మార్చింది. ఫోన్ రింగయిన చప్పుడు.

చటుక్కున తీసింది.

"హలో" అంది.

"నేను మీ కవిని మాట్లాడుతున్నా" అటునుండి ఎవరిదో గొంతు.

"మీకెవరు కావాలి"

"గంగాధర్ లేరా?"

"ఆయన ఇప్పుడే రావ్ అంకుల్ దగ్గరకు వెళ్ళారు"

"ఇప్పుడా? ఎందుకు?”

"మీకు తెలియదా? వాళ్ళ ఫాదర్ చనిపోయారు?"

"అయ్యో ఎప్పుడు?"

"ఉదయం అనుకుంటాను"

"సర్లెండి నేను అక్కడికి ఫోన్ చేస్తాను" అంటూ ఫోన్ పెట్టేశాడు.

'ఎవరీ కవి?' అనుకుంటుండగా తిరిగి ఫోన్ మోగింది.

"హలో" అంది.

"నేను గంగాధర్ని"

"అంకుల్ ఇంటిదగ్గర నుండేనా డాడీ?"

"అవునమ్మా"

"ఏ గొడవా లేకుండా చేరారా?"

"చేరాను. పోలీసు వ్యాన్ కూడా రాలేదు. రోడ్లన్నీ నిర్మానుష్యంగా ఉన్నాయి. అయినా కొంతమంది పిల్లలు బయటికొచ్చి ఆడుకుంటున్నారు. వాళ్ళని చూస్తే నాకు జాలి కలిగింది"

"ఎందుకలా వారిని వదిలేయటం?"

"ఎంతసేపని అట్టిపెడతారు. ముందు వాళ్ళు ఓ చోట కూర్చోగలరా?"

"అది సరే డాడీ ఎవరో 'కవి' అంట ఇంతకు ముందే ఫోన్ చేశారు"

"ఏం చెప్పాడు?"

"మిమ్మల్ని అడిగారు. అక్కడికే వెళ్ళారని చెప్పాను. మీకు ఫోన్ వస్తుందేమో"

"సరే ఇంకేం విశేషాలు లేవుగా"

"ఆ విషయం మీరే చెప్పాలి" అంది.

"నేను ఇప్పుడే వచ్చాను ఇంకా అంకుల్‌తో ఏ విషయం గురించి మాట్లాడలేదు. మాట్లాడాక నేను మరలా నీకు ఫోన్ చేసి చెబుతాను" "అలాగే డాడీ"

"మరి ఉంటాను" అన్నాడు.

అప్పుడు గుర్తొచ్చింది.

"డాడీ" పెద్దగా అరిచింది.

పెట్టి వేయబోతున్నవాడల్లా ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"ఏమైందమ్మా?"

"ఏం కాలేదు. మీరు వెళ్ళాల్సి వస్తే ఓ పని చేయండి డాడీ. కారు ముందు 'ప్రెస్' అనే చిన్న బోర్డు పెట్టండి అప్పుడు ఏమీకాదు" అంది.

"మంచి ఆలోచన" అంటూ అభినందించాడు.

"థాంక్యూ డాడీ" అంది సంతోషంగా.

"సరే ఈ విషయం అమ్మకు చెప్పు, నేను ఉంటాను" అని.

"చూడమ్మా నువ్వు చెప్పిన ఆలోచన సంఘ వ్యతిరేక శక్తులకి కూడా రావచ్చు కదా" అన్నాడు.

నిర్ఘాంతపోయిందా అమ్మాయి.

"ఏది ఏమైనా నీ సజెషన్ మంచిదే" అని ఫోన్ పెట్టేసి 'రావ్'కేసి తిరిగాడు.

"మీ అమ్మాయేనా?" అన్నాడు రావ్.

"అవును. కవి ఫోన్ చేశాడంట. ఏ పత్రికాఫీసులో ఉన్నాడో"

రావు నవ్వాడు.

"మా అమ్మాయి ఓ ఐడియా చెప్పింది మన కారుకి 'ప్రెస్ ' అని బోర్డు పెట్టుకోవచ్చుకదా .

"మా ఇంట్లో ఇప్పటివరకూ నాకు తెలిసి రెండు మరణాలు. నా 'భూపేష్' ఎందుకలా నిష్క్రమించాడో నాకయితే తెలియదు. కానీ నాన్న మరణం వెనక ఉన్న కారణం మాత్రం కొంతవరకు అంచనా వేసుకోగలుగుతున్నాను."

"ఏమిటంటావ్?" కుతూహలంగా అడిగాడు.

"ఆయన హైదరాబాద్ రావటం"

"చిత్రంగాఉందే"

"చిత్రంగానే ఉండొచ్చు. కానీ ఇదో వాస్తవం. ఇప్పటివరకూ ఆయన మా ఊర్లో ఉన్నాడు. ఆయన ప్రపంచం వేరుగా ఉంటూ వచ్చింది. దానికి భిన్నమైన కొత్త ప్రపంచంలోకి వచ్చాడు. ఈ ప్రపంచం ఇంత ఇరుకుగా ఉండటాన్ని ఆయన భరించలేకపోయి ఉంటాడు"

"నిజమా" అన్నాడు గంగాధర్ ఆశ్చర్యంగా.

స్వప్న ఆలోచనలనిండా తాతయ్య నిలిచాడు. చిన్నతనంలో ఆయనంటే కొద్దిగా కోపం ఉన్న మాట నిజమే. అయితే అది ప్రేమతో కూడిన కోపం. ఈసారి ఇక్కడకు వచ్చాక తాతయ్య తన నేస్తం అయ్యాడు. ఆయనకి తనే ఏకైక కాలక్షేపం. తాతయ్యని అడిగి తను ఎన్ని అనుమానాలు తీర్చుకుందో తనను అడిగి తను. తనను అడిగి ఆయన అన్ని అనుమానాలు తీర్చుకున్నాడు.

"తాతయ్యా నువ్వెప్పుడూ మా నాన్నకి కొనుక్కోవటానికి డబ్బులు ఇవ్వలేదంట కదా" అంది.

"ఎవరు చెప్పారమ్మా"

"మా నాన్నగారే చెప్పారు. ఆయనకెప్పుడూ మీరు డబ్బులిస్తే బాగుండేదని ఉండేదంట మీరేమో ఇవ్వరు. పోనీ తాతయ్యా నాన్నని పిలిచి ఇప్పుడైనా డబ్బులియ్యకూడదూ" అంది.

భూషయ్యగారికి నవ్వు వచ్చింది.

"నీకు చెప్పాడా? నిజంగా చెప్పాడా" అంటూ అడిగాడు.

రోజూ ఉదయం స్వప్న పేపర్ చదవటానికి ఆరాటపడటం, అలాగే ఇంటికి వచ్చే రకరకాల పత్రికలు చదవటం గమనించి అడిగాడాయన.

"ఏంటమ్మా అందులో ఏం ఉంటుంది?"

"అన్ని విషయాలూ ఉంటాయి. ప్రపంచంలో ఏమేం జరుగుతుందో ఈ పేపర్లో రాస్తారు. ఇంకా ఆటల గురించి పాటల గురించి రాస్తారు. ఇంక మీ పొలాల గురించి కూడా రాస్తారు. నువ్వు పేపర్ చదవలేదా తాతయ్యా"

"లేదమ్మా"

"పోనీ రేడియో అయినా వినేవాడివా"

"ఎప్పుదన్నా యిన్నాను" అన్నాడు.

"అయ్యో మీకు కాలక్షేపం ఎట్లా తాతయ్యా"

"పనుంటుందిగా" అన్నాడు. స్వప్న తాతయ్యకేసి చిత్రంగా చూసింది.

"మనం జూ చూద్దాం" అంటూ ఓ రోజు తీసుకు వెళ్ళింది.

మొత్తం జూ అంతా తిరిగారు. రైలు కూడా ఎక్కారు. తిరిగి వస్తున్నప్పుడు అడిగాడు.

"ఎందుకమ్మా ఆటన్నిటిని ఇక్కడ పెట్టారు"

"మనమందరం చూస్తాం కదా అందుకు"

"అందుకా పాపం అయన్నీ ఎట్టా ఎండిపోతన్నయో చూడు"

"వాటికి బాగా ఆహారం పెడతారు తాతయ్యా. ఇంకానేమో అచ్చంగా అడవిలానే చేస్తారు"

"అయినాకూడా అది అడవికాదుగా ఆటికి అడవిలోనే వుంటే బాగుంటది"

"బాగానే ఉంటుందిగానీ మరి ఇప్పుడేమో అడవులన్నీ నరికేస్తున్నారు. రెండోదేమో అక్కడ వీటిని బతకనీయటంలా. వేటాడేస్తున్నారు. అందుకే ఇక్కడ ఇలాంటివి పెట్టారు"

"అడవుల్లో కూడా బతకనియ్యటంలేదా?"

"లేదు.. అందుకే కొన్ని రకాల జంతువులు సాంతం మాయం అయిపోతున్నాయని వాటిని వేటాడటం నిషేధించారు. మరికొన్నిటినేమో పట్టి తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టారు."

"అట్టాగా" అన్నాడు ఆలోచిస్తూ.'ఓ రోజు అడిగింది.

"తాతయ్యా నీకు బట్టలు లేవా?"

"ఎందుకమ్మా"

"మరెప్పుడూ ఈ ఒక్క లాల్చీనే వేసుకుంటావే. నాన్నగారి నడిగి ఇంకా తెప్పించుకోవచ్చుగా"

"ఎందుకమ్మా నాకు ఇదొక్కటి చాలు"

"అయినా ఒక్క చొక్కా ఎట్లా సరిపోతుంది? అవును కదా నువ్వు ఇంటిదగ్గర చొక్కాలు వేసుకోవుగా"

భూషయ్యగారు నవ్వాడు.

"నీకీ చొక్కా అంటే బాగా ఇష్టం కదూ" తలూపాడు.

"నీకీ చొక్కా చాలా బాగుంటుంది తాతయ్యా.. ఆ ఫోటోలో తమ్ముడూ, నువ్వూ ఎంత బాగున్నారో" అంది.

భూషయ్యగారు గోడకు తగిలించిన తమ ఇద్దరి ఫోటో చూశాడు. చాలాసేపు తన మనవడికేసి చూసుకున్నాడు.

"ఈ పాటికి ఇంత ఎత్తయ్యేవాడు కదూ" అనడిగాడు.

"అయ్యేవాడే"

"బతకని బిడ్డ బారెడని భలే పిల్లాడు" అన్నాడు గుర్తు చేసుకుంటూ.

"తాతయ్యా మనం చార్‌మినార్ చూట్టానికి వెళ్దాం"

ఇద్దరూ వెళ్ళాక చెప్పింది.

"ఇదివరకు చార్‌మినార్ ఎక్కటానికి అందరికీ పర్మిషన్ ఇచ్చేవారు. ఆ మధ్య ఏమైందో తెలుసా? చార్‌మినార్ మీదనుండి దూకి నలుగురు చచ్చిపోయారు?"

"ఎందుకు?"

"ఉద్యోగం లేదని కొందరు. పెళ్ళిళ్ళు కాలేదని మరికొందరు. ఆకలికి భరించలేక మరి కొందరు తాతయ్యా చార్మినార్ ఎక్కితే మొత్తం హైదరాబాదు అంతా కనిపిస్తుంది. ఇది కొన్ని వందల సంవత్సరాల క్రితం కట్టించారు. అయినా ఇప్పటికీ ఎలా ఉందో చూడు. అప్పుడు ఎందుకు కట్టించారోగానీ ఇప్పుడు మాత్రం చచ్చిపోవటానికీ ఉపయోగపడుతుంది. అందుకని మూసేశారు"

భూషయ్యగారి కళ్ళు కుంచించుకుపోయాయి.

వారలా చూస్తుండగానే ఎవరో అరుస్తూ పరిగెత్తటం కనిపించింది.

"పద తాతయ్యా వెళ్ళిపోదాం" అంది ఆందోళనగా.

"ఏం జరిగిందమ్మా" అన్నాడు.

స్వప్న ఆటోను పిలిచి అడిగితే రానన్నాడు.

ఇంకో ఆటోని పిలిచి ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తానని చెప్పి 'రా తాతయ్యా' అంది. ఆయన వచ్చి కూర్చున్నాడు.

"ఈ ప్రాంతంలో ఎప్పుడూ గొడవలు జరుగుతుంటాయి. అంతా బాగానే ఉంటూంది ఎప్పుడు ఏ గొడవ జరుగుతుందో అర్థంకాదు. అప్పటికప్పుడు ఎవరో ఒకరు వచ్చి పొడిచేసి పారిపోతుంటారు"

"ఎందుకమ్మా"

"ఎందుకో కూడా తెలవదు. ఎక్కువగా హిందువులూ, ముస్లిములూ గొడవలు పడుతుంటారు"

ఆళ్ళెవరు?"

"ముస్లిమ్స్ అంటే మీరు సాయిబ్బులంటారే వాళ్ళు"

"ఎందుకంట చంపుకోవటం"

ఆ ప్రశ్నకు జవాబు స్వప్నకి కూడా పూర్తిగా తెలియదు.

"ఎందుకో నాకూ తెలియదు తాతయ్యా. పండగలు జరుగుతుంటాయి. వినాయక చవితి పండగనాడో, ఇంక వాళ్ళ పండగ రోజో గొడవలు జరుగుతుంటాయి. కొంతమంది చచ్చిపోతుంటారు. అప్పుడు కర్ఫ్యూ పెడతారు. అంటే ఏమిటో తెలుసా రోడ్లమీద ఒక్క మనిషి కూడా కనిపించకూడదు. కనిపిస్తే కాల్చేస్తారు. అందరూ ఎవరింట్లో వారుంటారు"

"ఎట్టామరి?"

"ఎట్లా ఏముంది? అలా ఉండాలంతే. చాలామంది ఇబ్బంది పడతారు. ఎప్పుడన్నా ఓ గంట మాత్రం వస్తువులు కొనుక్కోవటానికి అనుమతిస్తారు. అప్పుడేమో ధరలన్నీ పెంచేస్తారు. అప్పుడు కూడా గొడవలు జరుగుతుంటాయి. అట్లా కొన్నిరోజులపాటు జరిగాక మెల్లగా కర్ఫ్యూ తీసివేస్తారు."

(కొనసాగింపు వచ్చే నెలలో)

Click here to share your comments